

บทบรรณาธิการ

วารสารวรรณวิทัศน์ ฉบับปีที่ ๑๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ เป็นฉบับที่พิเศษฉบับหนึ่ง ด้วยภาควิชาภาษาไทยและกองบรรณาธิการวารสารวรรณวิทัศน์ตั้งใจทำเพื่อร่วมฉลองในวโรกาส ๑๐๐ ปีชาตกาล ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ มีคุณูปการเป็นอย่างมากต่อภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ด้วยท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งที่ร่วมร่างหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จนสามารถตั้งเป็นสาขาวิชาเอกได้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ นอกจากนี้ท่านยังให้เกียรติรับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษสอนรายวิชาพื้นฐานและวิวัฒนาการวรรณคดีไทย อีกด้วย ดังนั้นท่านจึงเป็นเสมือนทั้งผู้ให้กำเนิดและผู้ฟูมฟักให้สาขาวิชาภาษาไทยได้เกิดขึ้น และเติบโตจนเป็นภาควิชาภาษาไทยในปัจจุบัน พระคุณของท่าน ภาควิชาภาษาไทยยังคงระลึกถึงเสมอ

ในโอกาสครบรอบร้อยปีชาตกาลของศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ครั้งนี้ พวกเราซึ่งเป็น “ศิษย์” ขอกราบคารวะอาจารย์ด้วยบทความวิชาการจำนวน ๗ บทความ หากศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ รับทราบด้วยญาณวิจิตร ท่านคงพึงพอใจที่ได้เห็นเหล่าศิษย์พยายามสืบทอดเจตนารมณ์ในการคิดและวิจารณ์ภาษาและวรรณกรรมไทย

บทความจำนวน ๗ บทความประกอบด้วย บทความที่ศึกษามุมมองและแนวคิดทางวรรณกรรม ภาษาและการวิจารณ์ของศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ คือ วรรณคดีวิจารณ์ของหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณิต จุลวงศ์ บทความเรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองสตรี และชีวิตใน “ทุติยวิเศษ” ของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาณี พัดทอง บทความเรื่อง แนวคิดด้านการสอนภาษาไทยของหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ของ อาจารย์สังวาลย์ คงจันทร์ ส่วนบทความอีก ๔ บทความ คือ บทความเรื่อง แนวคิดเรื่องโลกศาสตร์ในคัมภีร์โลกทิปกสารและจกกวาฬที่ปนี ของ อาจารย์สุนทร โชติดีลัก บทความเรื่อง ภควา: ที่มาและการแปลเป็นภาษาไทย ของ อาจารย์นาวิน วรรณเวช บทความเรื่อง โชคดีที่เป็นมะเร็ง: การศึกษาเรื่องเล่าและบทบาทหน้าที่ของบันทึกผู้ป่วยโรคมะเร็ง ของ อาจารย์อรุณี ชัยทองศรี และบทความเรื่อง การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: จากปัจจัยพื้นฐานสู่กลวิธีสอน ของ รองศาสตราจารย์ นวลทิพย์ เพิ่มเกษร

ความหลากหลายของเนื้อหาบทความในวารสารวรรณวิทัศน์ฉบับนี้ ล้วนคัดสรรเพื่อแสดงให้เห็นว่าภาษาและวรรณกรรมไทยมีคุณค่าและมีประเด็นซึ่งชวนให้ศึกษาค้นคว้าอีกมาก ดังข้อเขียนของศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ เรื่องข้อสังเกตเกี่ยวกับวรรณคดีไทย ในหนังสือ*วรรณกรรม* (๒๕๓๙, น.๕๒) ว่า

การเรียนรู้วรรณคดีก็คือการให้นักเรียนหรือนักศึกษามีโอกาสเข้าใจวัฒนธรรมของตนให้ดี ผู้ใหญ่มักว่าเยาวชนหรือคนรุ่นใหม่ไม่รักวัฒนธรรมของตน แต่คนเราจะรักสิ่งที่เราไม่รู้จักได้อย่างไร ถ้าเยาวชนไม่รักวัฒนธรรม ก็เป็นความผิดของผู้ใหญ่นั้นเองที่ไม่ทำให้เขาารู้ว่าวัฒนธรรมของเขามีอะไรดีบ้าง การเรียนรู้วรรณคดีมีผลต่อประเทศชาติมาก

หากท่านผู้อ่านมีข้อคิดเกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรมไทย เราขอเชิญท่านส่งบทความเพื่อพิมพ์เผยแพร่ได้ที่ บรรณาธิการวารสาร*วรรณวิทัศน์* ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กทม. ๑๐๒๐๐ หรือ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๒๑

อนึ่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ นี้ โครงการปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เปิดสอนมาครบ ๑๐ ปี กองบรรณาธิการจึงได้เชิญ รองศาสตราจารย์อรพัช บวรรักษา ประธานโครงการปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย เขียนรายงานเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๔๕-๒๕๕๓ ซึ่งจะเป็ประโยชน์สำหรับผู้สนใจค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีไทย

สุดท้ายนี้ เนื่องในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาล ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ พวกเราขอน้อมคารวะอาจารย์และขอตั้งจิตที่จะเป็นครูภาษาไทยที่ดีตามรอยครูแม่แบบของเรา คือ “อาจารย์บุญเหลือ เทพยสุวรรณ”

ประคอง เจริญจิตรกรรม

บทความหรือข้อเขียนในวารสารฉบับนี้ ลิขสิทธิ์เป็นของผู้เขียน ความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในวารสารนี้เป็นความคิดเห็นส่วนตัว และอยู่ในความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องหรือรับผิดชอบต่อความคิดเห็นดังกล่าว